Æble/PæreNYT

Nr. 9 // 21. april 2022

FÆLLES

Frostskader

Der er desværre observeret frostskader. Tjek i egen plantage. Skær blomster igennem på langs og se efter brun griffel/frøanlæg.

Risiko for frostskader

- Vegetation nedsætter både indstrålingen om dagen og udstrålingen om natten. Med andre ord virker vegetation isolerende. **Slå græsset og hold jorden under træerne vegetationsfri.**
- Vandindholdet i jorden har indflydelse både på hvor meget varme som kan lagres i jorden og hvor godt varmen ledes til jordoverfladen. God **opfugtning af jorden 4-5 dage før forventet frost** kan betyde, at hvis det fryser, falder temperaturen knapt så meget. Prioriter de triploide sorter. De er længst fremme, tåler frosten dårligst og det er samtidig de sorter, hvor der mindst kan undværes frugtsætning bl.a. Lucas, Gråsten, Holst. Cox, Jonagored.

INDHOLD:

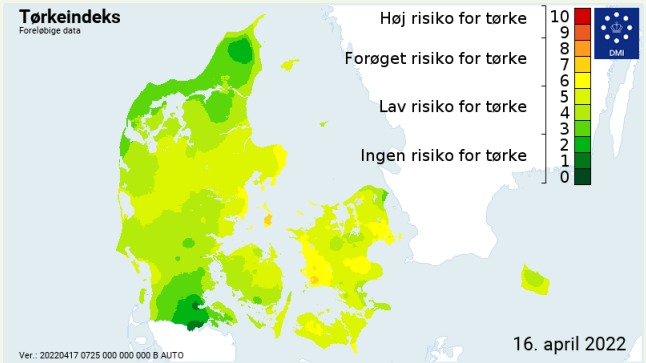
FÆLLES **1**
Frostskader 1
Risiko for frostskader 1
Tørt 1
Vanding 2
Beskæring i planteåret 2
Feromonforvirring 2
RIMpro settings 3
Meldug 3
Skurv 3

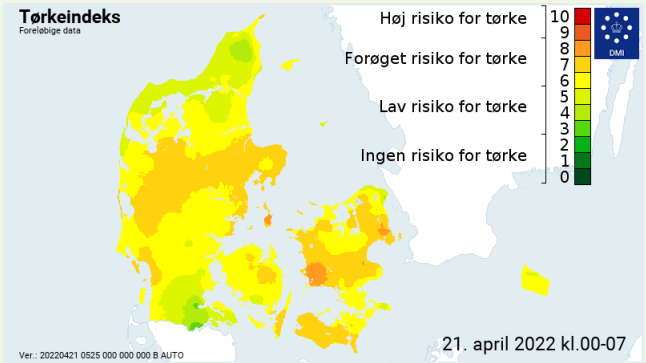
KONVENTIONELT **3**
Pærer - Mospilan 3
Pærer - larver 4
Ukrudtsbekæmpelse 4
Bladgødskning 5

ØKOLOGI **5**
Larver, især frostmålere. 5
Meldug 5
Bladgødskning 6
Spredeklæbemiddel der må bruges i økologisk produktion 6

Tørt

- Tørkeindekset stiger – se stigningen på bare fem dage.
- Hvis der fortsat ikke kommer regn, vil niveauet stige til forøget/høj risiko for tørke

Vanding

- Planternes roddybde og jordtypen bestemmer i praksis størrelsen af jordvandsmagasinet, som kan variere meget selv indenfor et mindre område.
- Ved stor blomstermængde, er det en fordel i et meget tørt forår at påbegynde drypvanding allerede inden blomstring. Dette er særlig aktuelt på let jord.

Beskæring i planteåret

Sidegrenene klippes ind til en længde på 35-40 cm. I det første år fjernes ingen sidegrene (undtaget hvis der er en ekstremt kraftig/dominerende sidegren).

Tilbageskæring sikrer god brydning på grenen. I det andet år laves safttrækker i nytilvæksten.

Feromonforvirring

- Feromonforvirring skal være oppe inden afblomstringstidspunktet i æblerne. Fra da af begynder æblevikleren som regel at sværme.
- Feromonforvirring kan godt hænges op nu, hvis der er kapacitet til det. Virkningen vil vare hele sæsonen.
- Til bekæmpelse af æbleviklere anbefales brug af både feromonforvirring og supplering med Madex Top, hvis der fanges mere end 10 æbleviklere totalt i kontrolfælderne.
  Ved ensidig brug af Madex mod æbleviklere udvikles der hurtigere resistens og en ny formulering bliver nødvendig. Der er begyndende resistens for Madex Top syd for os. Så der arbejdes på en ny formulering, som forventes på markedet om ca. 2 år. Den kommer til at hedde Madex Primo.

RIMpro settings

Sørg for jævnligt at opdatere indstillingerne i RIMpro, så datoerne passer med udviklingen i træerne. Blandt andet skal der indsættes dato for første åbne blomster.

Meldug

- Meldug overvintrer i knopperne og kan ses nu, hvor knopperne folder sig ud.
- Når der kommer nye blade frem, er disse modtagelige for meldug.
- Tørt, lunt vejr er meldugvejr.
- **Klip meldugsskud væk så snart de er fremme for at reducere smittetrykket.** Det er første forudsætning for god bekæmpelse. Ved højt smittetryk er det så godt som håbløst at holde melduggen i skak med sprøjtning alene.
- På nogle lokaliteter/plantager er meldug et større problem end skurv. Her er det helt afgørende for god bekæmpelse at have fokus på meldugbekæmpelsen.
- Svovl 5 kg/ha bruges frem til blomsterne åbner sig. Svovl kan kun holde melduggen i skak – ikke bekæmpe den fuldstændig. Husk at hvis temperaturen kommer op over 12-15°C vil svovl have sideeffekt på rustmider, og de er aktive før blomstring.
- Kumulus S må bruges mod meldug. Husk at dette produkt **ikke** må anvendes i blomstrende afgrøder (for at beskytte bier/bestøvende insekter).

Skurv

- RIMpro simulerer, at der ligger mange modne sporer klar til udslyngning, hvilket potentielt set kan føre til høj infektionsfare.
- Vi har før set, at der varsles regn, som alligevel ikke bliver til noget. Tjek vejrudsigten hyppigt.
- Kør så tæt op til regnvejret som muligt for at få så lang virkningstid som muligt. Sprøjtevæsken skal dog nå at tørre godt op.

KONVENTIONELT

Pærer - Mospilan

- Mospilan er ikke så skånsomt, at det kan bruges ukritisk og bør af hensyn til nyttefaunaen kun anvendes, hvis der absolut er behov for det. Mospilan bør højst bruges 1 gang i pærerne, så tidspunktet for anvendelse må times i forhold til hvilke skadevolder, der er det største problem.
- Bladlus/Pæregalmyg: Hvis der er behov for bekæmpelse af bladlus, og der behandles med Mospilan på hvid knop/ballon, vil der opnås god sideeffekt mod pæregalmyg.
- Virkningen af Mospilan virker, når æggene er lagt i blomsteranlæggene og på vej til at klække.
- Pærehveps/Tæger: Brug af Mospilan fra fuld blomstring (når de første kronblade sidder løst) vil have effekt på pærehveps og sideeffekt på tæger.

Pærer - larver

- **Tjek løbende for larver nu**, og undgå at blive overrasket efter blomstring over larver, som er i gang med at forpuppe sig, og som det da vil være for sent at gøre noget ved.
- Pærer: behandling med Turex (Bacillus thuringiensis), der er uskadeligt for nyttedyr, er en mulighed, hvis temperaturen er 15°C lunt (men gerne mere!). Det kan give bedre bekæmpelse at behandle flere gange med 1 kg/ha end med en enkelt behandling med 2 kg/ha med Turex.
- Når det er for koldt til Turex, eller hvis larverne er store og mange, bliver man nødt til at overveje Steward/Lamdex.
- Steward/Lamdex virker ved, at larverne æder af behandlede plantedele eller hvis de rammes direkte. Det er en fordel, at der er varme i luften, så larverne er aktive, når der behandles.
- Vores erfaring med Steward mod larver er desværre skuffende. Larverne skal være små og det skal være varmt for at effekten af Steward er tilstrækkelig god.
- Forvent ikke tilstrækkelig god sideffekt på larver ved behandling med Mospilan.

Små huller i kronbladene før blomstring, hvor det ser ud som om, noget har stukket i blomsten, kan være tegn på, at en larve er gået ind i blomsten. Tjek for larver!

Ukrudtsbekæmpelse

- Valg af midler og blanding afhænger af hvilket ukrudtsproblem man står overfor.
- Glyphosat/Round-up bruges på fremspiret ukrudt og græsser. Virkningen overfor tidsler og græsser er bedst, når glyphosat bruges alene.
- Starane 333 HL er godkendt på mindre anvendelse i kernefrugt med 1 behandling pr sæson. 0,4 l/ha. Temperaturen skal mindst være 12°C. God virkning mod bl.a. nælder. Afskærmet sprøjtning eller pletsprøjtning med håndholdt sprøjte. **Starane 333 HL kan forårsage alvorlig skade især på pære, men æble er også følsom. Brug ikke midlet under blomstring**. Midlet er systemisk og føres rundt i planten, og specielt ved forekomst af rodskud bør man være meget forsigtig. Vinddrift bør også undgås, hvilket bl.a. er årsagen til, at der skal anvendes afskærmet sprøjtning.
- MCPA bruges på tæt bestand af tokimbladet ukrudt. Temperaturen skal mindst være 12°C, men 20°C er optimal temperatur. MCPA er særlig god mod agerpadderok.
- I netop plantede træer kan behandles med MaisTer indtil træerne bryder.
- Læs mere om ukrudtsbekæmpelse i Håndbog 2022 side 15-17.

Sørg for at tage nælderne før de bliver for store. Starane har god virkning mod nælder. Starane har ingen effekt på græsser.

Bladgødskning (kan ikke blandes med Syllit)

Nu hvor **Dithane er forbudt**, bliver der ikke tilført mangan og zink ad den vej, så det er vigtigt at bladgøde med disse næringsstoffer.

Bladgødningerne i skemaet kan indenfor det enkelte udviklingstrin blandes i de nævnte doseringer dvs. Urea+ Zink+Mangan eller Urea+Bor+Magnesium.

Grøn knop	Kvælstof	Urea	3	kg
	Zink	YaraVita Zintrac/Lebosol-Zink 700	0,15	ltr.
	Mangan	Mantrac Pro/Lebosol Mangan 500	0,5	ltr.
Tæt klynge	Kvælstof	Urea	3	kg
	Bor	Solubor	1,5	kg
	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Svovl	Pioner Svovlgødning 80	1-1,5	kg
Ballon	Kvælstof	Urea	3	kg
	Zink	YaraVita Zintrac/Lebosol-Zink 700	0,15	ltr.
	Mangan	Mantrac Pro/Lebosol Mangan 500	0,5	ltr.
Blomstring	Kvælstof	Urea	1,5	kg
	Mangan	Mantrac Pro/Lebosol Mangan 500	0,25	ltr.

ØKOLOGI

Larver, især frostmålere.

Hvis I havde problemer med frostmålere sidste år, så vær opmærksom på bekæmpelse i år. Angreb af frostmålerlarver er svære at få øje på, så vær opmærksom på områder, hvor der var angreb (blomsterknopper, der var ædt) i 2021. Tidlig bekæmpelse, når larver er små, er mest effektiv, og det vil sige behandling så tidligt som muligt efter knopbrydning. I økologisk produktion æbler og pærer kan der behandles med Turex 2 kg/ha lige så snart temperaturen kommer over 15 °C. Temperaturer under 12-15 °C vil nedsætte larvernes aktivitet og dermed effekten af Turex. Solens lys nedbryder produktet og regn indenfor få timer efter udsprøjtning afvasker det, så udbringning i overskyet vejr uden udsigt til regn er optimalt.
Larverne er nemmere at se i maj, og observationer på dette tidspunkt kan bruges til at notere områder, der kræver opmærksomhed og behandling næste sæson.

Hvis I også planlægger at bekæmpe røde lus med Neem Azal så bland NeemAzal og ½ dosering Turex. Det er pt lidt for tidligt til denne behandling.

Meldug

Meldug overvintrer i knopperne og kan ses nu, hvor knopperne folder sig ud. Når der kommer nye blade frem, er disse modtagelige for meldug. Tørt, lunt vejr er meldugvejr. Sporer frigives i varmt og tørt vejr og spirer om natten ved høj luftfugtighed.
Sørg for at klippe skud med infektion væk inden "rød knop". Fra dette udviklingstrin kan melduggen nemlig sprede sig og inficere de nye blade.
I behøver ikke at fjerne afklippet materiale fra plantage. Det dør efter ca. 2 døgn.
Beskyt de nye blade, de er resistente efter få dage. Svovl er et udmærket middel til bekæmpelse af meldug. Det er et kontaktmiddel. Det bruges bedst forebyggende til at beskytte mod angreb.

Husk at Svovl **ikke** må anvendes i blomstrende afgrøder (for at beskytte bier/bestøvende insekter).
Armicarb er godkendt mod meldug, Natron har en sideeffekt mod meldug. Disse produkter virker ved at reducere mængden af sporer, som udslynges fra melduginficeret væv. En slags kurativ virkning. Det reducerer infektionsrisikoen. Så en god blanding vil være 5 kg svovl og 5 kg Armicarb eller Natron. Samme blanding som brugt mod skurv.
2 mm regn hver 3. dag stopper meldug, sporerne vaskes af.

Bladgødskning

Husk bladgødskning må kun bruges ved konstateret mangel og konsulenterklæring.
Bladgødningerne i skemaet kan indenfor det enkelte udviklingstrin blandes i de nævnte doseringer dvs. Zink+Mangan, Bor+Magnesium+svovl.

Grøn knop	Zink Mangan	Lebosol-Zink 700 eller Zinksulfat/Zink vitriol. Lebosol-Mangan 500 eller Mangansulfat (32% Mn).	0,15 L/ha 0,3 L/ha 0,5 l/ha
Tæt klynge	Bor Magnesium Svovl	Solubor magnesiumsulfat/ bittersalt Pioner S 80 svovlgødning.	1,5 kg/ha 5 kg/ha 2-4 kg/ha
Ballon	Zink Mangan	Lebosol Zink 700 eller Zinksulfat/Zink vitriol. Lebosol-Mangan 500 eller Mangansulfat (32% Mn).	0,15 l/ha 0,3 l/ha 0,5 l/ha
Blomstring	Mangan	Lebosol-Mangan 500 eller Mangansulfat (32% Mn).	0,25 l/ha

Spredeklæbemiddel der må bruges i økologisk produktion

Sprede-klæbemidlet Squall kan bruges i økologisk produktion i Danmark. FiBL har bekræftet det i andre lande og alle EU lande er underlagt det samme krav ifm. økologisk produktion. Landbrugsstyrelsen bekræfter at det kan bruges. Forhandler: Adama Northern Europa.

REDAKTØRER

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvice.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 23 82 63 47
hlp@hortiadvice.dk

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne